

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "การสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในอัลบั้มภาพออนไลน์ และค้นหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดอัลบั้มภาพออนไลน์ว่ามาจากปัจจัยใดบ้าง และวิเคราะห์อัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์ว่ามีรูปแบบใด และมีวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างไร โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis)
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

3.1 บทบาทของผู้วิจัย

ในการวิเคราะห์ตัวบทนั้นผู้วิจัยเป็นผู้ตีความความหมาย โดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูล และตีความข้อมูล และในการสังเกตการณ์ภาคสนาม (field observation) ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์ และตีความ / วิเคราะห์สิ่งที่สังเกตได้นั้น

3.2 ข้อมูล (data)

3.2.1 ข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่

3.2.1.1 เว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์ ในช่วงเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2548

3.2.1.2 เนื้อหาที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์ ในช่วงเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ได้แก่ ภาพ ข้อความ สัญลักษณ์ต่างๆ เสียง และอื่นๆ ที่ให้ความหมายเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์

3.2.2 ข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ เจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ ที่เป็นผู้สร้างสรรค์อัลบั้มภาพออนไลน์ขึ้น และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้สร้างสรรค์อัลบั้มภาพออนไลน์ในช่วงเวลา ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พ.ศ. 2548

3.3 วิธีการเก็บข้อมูล

3.3.1 การเก็บข้อมูลประเภทเอกสาร

3.3.1.1 เว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์

ก. ประชากร

เว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์ทั้งหมดที่อัลบั้มภาพออนไลน์ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- เป็นอัลบั้มภาพออนไลน์ที่คนทั่วไปสร้างอัลบั้มภาพออนไลน์นั้นขึ้นมาเอง และต้องไม่ใช่ทางเว็บไซต์ที่เป็นผู้สร้างอัลบั้มภาพออนไลน์นั้น
- รูปแบบการให้บริการต้องไม่ใช่การลงภาพทั่วไป เช่น การลงภาพเดี่ยว และภาพสตีกเกอร์ โหวต
- ต้องมีความหลากหลายทางด้านผู้ใช้งาน ไม่ใช่การเก็บภาพในรูปแบบเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง
- มีความแตกต่างกันในแง่พื้นที่สาธารณะ กล่าวคือ ในแต่ละเว็บไซต์มีคุณลักษณะที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันในฐานะปรากฏการณ์

ผู้วิจัยนำรายชื่อเว็บไซต์ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวมาจาก เว็บไซต์ <http://www.truehit.com> หรือระบบให้บริการตรวจสอบสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ ซึ่งเป็นผลงานวิจัยและพัฒนา โดย สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สบทร.) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยผู้วิจัยได้เข้าไปค้นหารายชื่อเว็บไซต์จากหมวดรวมรูปภาพ และหมวดบันเทิง

รายชื่อเว็บไซต์มีดังต่อไปนี้

<http://www.sanook.com>
<http://www.kapook.com>
<http://www.dek-dee.com>
<http://www.yenta4.com>
<http://www.keepalbum.com>
<http://www.siamzaa.com>
<http://www.jorjae.com>
<http://www.postjung.com>
<http://www.abday.com>
<http://www.romerun.com>
<http://www.bbllife.in.th>
<http://www.cutephoto.net>

ข. จำนวนตัวอย่าง

ผู้วิจัยศึกษาเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์ จำนวน 3 เว็บไซต์

ค. วิธีการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยจะเลือกเว็บไซต์ที่มีจำนวนภาพเก็บอยู่มากที่สุด 3 อันดับแรก และมีลักษณะเป็นชุมชนเสมือน และเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีความแตกต่างกันในฐานะปรากฏการณ์อัลบั้มภาพออนไลน์ มาจำนวน 3 เว็บไซต์คือ

<http://www.keepalbum.com>
<http://www.jorjae.com>
<http://www.yenta4.com>

เว็บไซต์ทั้งสามเว็บไซต์ดังกล่าวนอกจากจะเป็นสามเว็บไซต์ซึ่งมีจำนวนภาพที่เก็บอยู่มากที่สุดแล้ว ในแต่ละเว็บไซต์ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันในแง่ของพื้นที่สาธารณะ โดยจะอธิบายรายละเอียดในแต่ละเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

<http://www.jorjae.com>

เว็บไซต์ <http://www.jorjae.com> อยู่ภายใต้การดูแลของบริษัท พอยท์เอเชียนคอตคอม จำกัด โดยเว็บไซต์ <http://www.jorjae.com> เป็นเว็บทำสำหรับวัยรุ่นที่ให้บริการต่างๆ มากมายรวมถึงบริการเก็บภาพออนไลน์ โดยมีจุดเด่นตรงการสร้างภาพแทนตน (avatar) หรือที่เรียกว่า J mon ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ โดยการนำเงินที่ใช้กันในโลกของความจริงไปแลกซื้อเงินที่ใช้กันในเว็บไซต์ซึ่งมีหน่วยคือ J Dollar แล้วนำ J Dollar ไปแลกซื้อสิ่งของตกแต่งต่างๆ เพื่อมาประกอบเป็นภาพแทนตน เช่น เสื้อผ้า หมวก ของตกแต่ง ภาพพื้นหลัง ฯลฯ หรือสามารถเลือกใช้สิ่งของที่ทางเว็บไซต์จัดไว้ให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายก็ได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการก่อร่างตัวตน หรือเป็นการสร้างอัตลักษณ์ในรูปแบบหนึ่ง รวมถึงการมีลูกเล่นต่างๆ เพื่อตกแต่งอัลบั้มภาพออนไลน์ เช่น การใส่เสียงเพลง การตกแต่งกรอบอัลบั้มภาพออนไลน์ การใส่ภาพหรือตัวหนังสือเคลื่อนไหว ฯลฯ กล่าวได้ว่ามีความหลากหลายในแง่ของลูกเล่นในการตกแต่งอัลบั้มภาพออนไลน์มากที่สุด นอกจากนี้เว็บไซต์ <http://www.jorjae.com> ยังมีความแตกต่างจากเว็บไซต์ในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาในแง่หมวดหมู่ เนื่องจากมีหมวดหมู่ที่ให้ความหมายเกี่ยวกับรักเพศเดียวกันโดยตรง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยจะสามารถศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ โดยเฉพาะในแง่ของเพศวิถี และการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มรักเพศเดียวกันในบริบททางสังคมแบบดิจิทัลแห่งนี้จะเป็นอย่างไร

<http://www.keepalbum.com>

เว็บไซต์ <http://www.keepalbum.com> อยู่ภายใต้การดูแลของบริษัท สยามกูรู จำกัด โดยเว็บไซต์ <http://www.keepalbum.com> เป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์โดยตรง และมีจำนวนภาพที่เก็บอยู่มากที่สุดในปัจจุบัน โดยมีจุดเด่นของภาพต่างๆ ที่หลากหลาย และจำนวนภาพที่มาก และในการสร้างภาพแทนตนเป็นเพียงการเลือกรูปใดรูปหนึ่งเพื่อใช้แทนตนเอง และสิ่งที่น่าสนใจคือภาพที่พบโดยส่วนใหญ่มีการแสดงออกถึงสรีระทางร่างกาย รวมถึงการ

แสดงอวัยวะเพศเป็นจำนวนมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการแสดงอวัยวะทางเพศในด้านของเพศตามคติชีววิทยาอย่างหนึ่ง รวมถึงพฤติกรรมดังกล่าว เป็นลักษณะเข้าข่าย “พฤติกรรมชอบโชว์” ซึ่งเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา โดยผู้วิจัยได้สังเกตเห็นปรากฏการณ์ดังกล่าว เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้ดูแลเว็บไซต์ <http://www.keepalbum.com> เพราะการลงภาพที่เข้าข่ายลามกอนาจาร มักถูกคัดออกโดยเร็ว และอาจเห็นภาพในลักษณะดังกล่าวน้อยกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงรูปแบบต่างๆ ของความต้องการแสดงออกของเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ รวมถึงตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษา คือ พฤติกรรมชอบโชว์ นอกจากนี้ผู้วิจัยจะศึกษาการแสดงอวัยวะทางเพศทั้งในแง่ของเพศตามคติชีววิทยา และเพศวิถีที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์อีกด้วย

<http://www.yenta4.com>

เว็บไซต์ <http://www.yenta4.com> อยู่ภายใต้การดูแลของบริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด โดยเว็บไซต์ <http://www.yenta4.com> เป็นเว็บทำสำหรับวัยรุ่นที่ให้บริการต่างๆ มากมายรวมถึงบริการเก็บภาพออนไลน์ โดยในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลอยู่นั้นเป็นเว็บไซต์ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง และเคยติดอันดับ 1 ใน 10 โดยสำนักบริการเทคโนโลยี สารสนเทศภาครัฐ (สพทร.) โดยลักษณะการเก็บภาพอาจไม่มีลักษณะที่โดดเด่นในแง่องค์ประกอบ แต่พบว่าเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์มีการตั้งชื่ออัลบั้มภาพออนไลน์ เพื่อที่จะได้ถูกแสดงในอันดับต้นๆ ซึ่งถือเป็นความต้องการแสดงออกในพื้นที่สาธารณะในอีกรูปแบบหนึ่ง และนอกจากนี้อัลบั้มภาพออนไลน์ในเว็บไซต์ <http://www.yenta4.com> ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านแสดงออกทางเพศ อาจเป็นเพราะระบบจัดการของเว็บไซต์ และอายุของกลุ่มผู้ใช้ รวมถึงลักษณะของพื้นที่สาธารณะที่ไม่ใช่เป็นพื้นที่สำหรับการอวด หรือโชว์ทางด้านเพศ

โดยสรุปแล้วในการคัดเลือกเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการอัลบั้มภาพออนไลน์นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยเลือกเว็บไซต์ที่มีความนิยมและจำนวนภาพที่เก็บอยู่มากที่สุด รวมถึงมีความแตกต่างกันในแง่พื้นที่สาธารณะ เพื่อที่จะนำไปสู่การตอบคำถามในประเด็นอัตลักษณ์ และการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์ได้อย่างครอบคลุมมากที่สุด

3.3.1.2 เนื้อหาที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์

ก. ประชากร

ประชากร คือ อัลบั้มภาพออนไลน์ที่ปรากฏอยู่ ซึ่งจากการสำรวจทั้ง 3 เว็บไซต์ ในช่วงเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน พ.ศ.2548 พบว่า จำนวนอัลบั้มในแต่ละเว็บไซต์มีดังนี้

<http://www.keepalbum.com> มีจำนวน 360,000 อัลบั้ม

<http://www.jorjae.com> มีจำนวน 360,000 อัลบั้ม

<http://www.yenta4.com> มีจำนวน 80,000 อัลบั้ม

ข. จำนวนตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะคัดเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์จากเว็บไซต์ทั้ง 3 เป็นจำนวนทั้งหมด 200 อัลบั้ม

ค. วิธีการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยแบ่งโควตาตามอัตราส่วนของจำนวนอัลบั้มภาพที่มีอยู่ในเว็บไซต์ โดยมีอัตราส่วนตามจำนวนอัลบั้มภาพ คือ 9 : 9 : 2

<http://www.keepalbum.com> เลือกมา 90 อัลบั้ม

<http://www.jorjae.com> เลือกมา 90 อัลบั้ม

<http://www.yenta4.com> เลือกมา 20 อัลบั้ม

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) โดยการคัดเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์จากหมวดหมู่ของอัลบั้ม (categories) ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 20 อันดับแรก ยกเว้น <http://www.yenta4.com> ซึ่งมีหมวดหมู่เพียง 10 หมวดหมู่นั้น จึงศึกษาทั้งหมด 10 หมวดหมู่ และใช้วิธีการคัดเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์จากหมวดหมู่ต่างๆ ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

ในแต่ละหมวดหมู่ เนื่องจากอัลบั้มภาพออนไลน์ที่ได้รับความนิยมนั้นน่าจะมีการสร้างสรรค์อัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างดี ซึ่งตรงประเด็น และมีความชัดเจนกับสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา โดยผู้วิจัยจะให้น้ำหนักมากกับหมวดหมู่ที่ได้รับความนิยมมาก

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 20 อันดับแรกจาก <http://www.keepalbum.com> มีดังนี้

1. ไร้สังกัด
2. หนุ่มน้อยน่ารัก
3. สาวน้อยน่ารัก และ sexy
4. คู่ทั้งชาติก็ไม่เบื่อ!
5. คาราขวัญใจ
6. มองยัง ใจก็น่ารักรัก
7. ขาวสวย หมวย X
8. สาวมัน...เต็มร้อย!
9. ใครหนะ...ไม่ใช่เล่นนะเนี่ย
10. ไม่หล่อ แต่เร้าใจ!
11. หนุ่มเปรี้ยวมาดเข้ม
12. โห.! สุดขอดค
13. ชกกันมาเป็นทีม
14. อยู่คนเดียวเหงาจัง..
15. playboy
16. เท่กว่านี้มีอีกไหม?
17. การ์ตูนขอดฮิต
18. อยากมีแฟน..!
19. ภาพนี้สิ...ถ่ายเองกับมือ
20. วัยเด็ก วัยระเริง

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 1-5 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 6 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 6-10 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 5 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 11-15 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 4 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 16-20 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 3 อัลบั้ม

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 20 อันดับแรกจาก <http://www.jorjae.com> มีดังต่อไปนี้

1. หนุ่มเทห์
2. สาวมัน
3. มาเป็นแกงค์
4. โสดจริงๆ
5. เกินคำบรรยาย
6. หนุ่มสาวมหาลัย
7. ไร้เดียงสา
8. สวยๆ ไม่เป็นรองใคร
9. ของรักของหวง
10. คู่รักหวานแหวว
11. กระโปรงบานขาสั้น
12. เต็มลูกครึ่ง
13. ไม่หล่อแต่เร้าใจ
14. หนุ่มทำงาน
15. ศิลปินคารา
16. สตรีเหล็ก
17. ก๊วน MSN
18. รวมพลคน ICQ
19. ครอบครัวน่ารัก
20. ภาพนี้ขำกลิ้ง

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 1-5 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 6 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 6-10 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 5 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 11-15 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 4 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 16-20 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 3 อัลบั้ม

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 10 อันดับแรกจาก <http://www.yenta4.com> มีดังนี้

1. ทัวไป
2. หนุ่มเท่
3. สาวมัน
4. ภาพประทับใจ
5. มาเป็นแกงค์
6. เซฮาปาร์ตี้
7. หนุ่มสาวทำงาน
8. แฟนคลับ
9. ภาพหลุดๆ
10. คู่รักหวานแหวว

หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 1-5 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 3 อัลบั้ม
 หมวดหมู่ที่ได้รับความนิยม 6-10 อันดับแรก คัดเลือกมาหมวดหมู่ละ 1 อัลบั้ม

โดยช่วงเวลาที่ทำการคัดเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์ ผู้วิจัยเลือกวันพุธที่ 15 ตุลาคม 2548 ซึ่งเป็นช่วงเวลาปิดเทอม ทำให้มีผู้เล่นเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจาก 3 เว็บไซต์ โดยการคัดลอกหน้าจอ (print screen) ในแต่ละอัลบั้มภาพออนไลน์ และบันทึกเป็นไฟล์เพื่อเก็บเข้าสู่แฟ้มเอกสารในคอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในอัลบั้มภาพออนไลน์ และอัตลักษณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ โดยผู้วิจัยเตรียม protocol หรือ note taking เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูล

3.3.2 การเก็บข้อมูลประเภทบุคคล

ก. ประชากร

ประชากร คือ เจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่เป็นเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่คัดเลือกมาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประเภทเอกสาร ดังต่อไปนี้

<http://www.keepalbum.com> จำนวน 90 คน

<http://www.jorjae.com> จำนวน 90 คน

<http://www.yenta4.com> จำนวน 20 คน

ข. จำนวนตัวอย่าง ผู้วิจัยจะคัดเลือกจากประชากรทั้งหมดมาจำนวน 40 คนเพื่อนัดสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview)

ค. วิธีการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยเลือกเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่เป็นเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจาก 3 เว็บไซต์ เนื่องจากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ดังกล่าวจะมีการสร้างสรรอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างดี ซึ่งตรงประเด็น และมีความชัดเจนกับสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา โดยผู้วิจัยจะกำหนดโควตาตามอัตราส่วนของขนาดประชากร คือ 9 : 9 : 2 ซึ่งมีการคัดเลือกจากทั้ง 3 เว็บไซต์ดังต่อไปนี้

<http://www.keepalbum.com> จำนวน 18 คน จาก 90 คนที่เป็นเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่คัดเลือกมาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประเภทเอกสาร

<http://www.jorjae.com> จำนวน 18 คน จาก 90 คนที่เป็นเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่คัดเลือกมาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประเภทเอกสาร

<http://www.yenta4.com> จำนวน 4 คน จาก 20 คนที่เป็นเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ที่คัดเลือกมาจากการสุ่มตัวอย่างประเภทเอกสาร

ผู้วิจัยจะส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อความส่วนตัว (personal message) ไปยังเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ เพื่อนัดสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ท่านใดไม่สะดวกให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผู้วิจัยจึงจะใช้การพูดคุยผ่านทาง instance message โดยผู้วิจัยเลือกใช้ MSN เนื่องจากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของ Hotmail และหากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์คนใดไม่สามารถให้สัมภาษณ์ได้ หรือไม่สามารถติดต่อได้ ผู้วิจัยจะคัดเลือกเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์คนถัดไป โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลเอง และในการบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเทป หรือการบันทึกข้อความจากโปรแกรม MSN

รายชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 40 คน จากสามเว็บไซต์ โดยเรียงตามลำดับตามวันที่ทำการสัมภาษณ์ได้ดังนี้คือ

วันที่	ชื่อ - นามสกุล	อายุ(ปี)	เว็บไซต์
28 กุมภาพันธ์ 2549	ฟ้าฟ้า (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	keepalbum
1 มีนาคม 2549	KHEM (นามสมมติ)	20	gorjae
3 มีนาคม 2549	Bung (นามสมมติ)	21	gorjae
4 มีนาคม 2549	Ilada_p (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	gorjae
5 มีนาคม 2549	ตรีธารทาลัย สุภานี	15	gorjae
	Kong (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	gorjae
6 มีนาคม 2549	วนา นุชจำรูญ	17	gorjae
	สนทรรศน์ เข้มรุ่ง	22	gorjae
	ศักดา คุณชาติ	20	gorjae
7 มีนาคม 2549	ภูมิตร์พัชร์ รัตนาประภาพันธุ์	21	gorjae
8 มีนาคม 2549	วรธิดา โชคชัยวรกุล	19	yenta4
	คชรินทร์ วชสิริกันย์	24	gorjae
9 มีนาคม 2549	อิสราวดิ สง่าแสง	30	gorjae
	ฐิติรัตน์ ประคัลถานนท์	17	keepalbum
	ศิริพรรณ ขวัญประเสริฐ	23	keepalbum
	Pratapian (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	keepalbum

9 มีนาคม 2549	สมศักดิ์ แสงทอง	25	keepalbum
	พิรานันท์ ลิ้มสกุลวานิจ	28	keepalbum
	พงศ์ธร อเนกบุญย์	28	keepalbum
	บรี (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	keepalbum
	โน โมกิ โกติ (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	keepalbum
	ภาคภูมิ สุขเจริญ	27	keepalbum
	อนันต์ ฉัตรวัฒนมงคล	26	keepalbum
	ไชย (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	keepalbum
	มัลลิกา สงกา	16	keepalbum
	ชุตติ สิริกุลสิงห์	24	keepalbum
	พรพิมล ศักดาปรยูร	21	keepalbum
	Metro'Police (นามสมมติ)	ไม่ประสงค์บอก	jorjae
10 มีนาคม 2549	ชุตติมา มาตศรี	23	keepalbum
	สารินทร์ วงศ์วิวัฒนากุล	21	keepalbum
	ชีวารัตน์ กมลศิลป์	20	keepalbum
	อนุวัฒน์ รื่นสุคนธ์	22	keepalbum
	ชนาพร สงจิตต์	20	keepalbum
17 มีนาคม 2549	พัทธดา วงศ์พรหม	22	jorjae
	กัณฑพล เจริญการ	23	keepalbum
27 มีนาคม 2549	สนทนา ตรงประสิทธิ์	21	keepalbum
	สุชาดา หมั่นบุญมี	22	keepalbum
31 มีนาคม 2549	Emome (นามสมมติ)	17	yenta4
	Mae (นามสมมติ)	18	yenta4
	ผกายพฤติ คุณยานุญ	21	yenta4

ตารางที่ 3.1 : แสดงรายชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ 40 คน

โครงสร้างคำถามสำหรับการวิจัย

คำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-dept interview) เป็นคำถามปลายเปิด โดยมีโครงสร้างคำถามสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. รายละเอียดของผู้ถูกสัมภาษณ์
2. แรงจูงใจในการสร้างอัลบั้มภาพออนไลน์
3. อัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์
4. กระบวนการสร้างอัลบั้มภาพออนไลน์

โดยคำถามสำหรับการวิจัยมีประเด็นต่างๆ ดังนี้

คำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ถูกสัมภาษณ์เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์อัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์

- คำถามด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ
- คุณสร้างอัลบั้มภาพออนไลน์จำนวนกี่อัลบั้ม
- คุณเริ่มทำอัลบั้มภาพออนไลน์เมื่อใด

คำถามเพื่อนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยข้อที่ 4 : ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์อัลบั้มภาพออนไลน์

- เหตุผล หรือแรงจูงใจอะไรที่เข้ามาเก็บภาพในอัลบั้มภาพออนไลน์
- การโหวตมีผลต่อคุณหรือไม่

คำถามเพื่อนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยข้อที่ 2 และ 3 อัตลักษณ์ของผู้สร้างอัลบั้มภาพออนไลน์มีลักษณะอย่างไร และ กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างไร

- ในการนำภาพเข้าอัลบั้มภาพออนไลน์คุณใช้อุปกรณ์อะไรถ่ายภาพ หรือนำภาพเหล่านั้นเข้ามา

- คุณมีวิธีการคัดเลือกมุกกล้องในการถ่ายภาพอย่างไร
- เมื่อนำภาพเข้าคอมพิวเตอร์มีการตกแต่งภาพเพิ่มเติมหรือไม่
- คุณมีวิธีการคัดเลือกภาพเข้าสู่อัลบั้มภาพออนไลน์อย่างไร
- เหตุผลในการเลือกอัลบั้มภาพออนไลน์แบบสาธารณะ (public album)
- คุณมีวิธีการเลือก หรือแต่งตัวภาพแทนตน (avatar) อย่างไร
- คุณมีวิธีการเรียงภาพอย่างไร
- หากเว็บไซต์สามารถใช้เสียงประกอบได้ คุณมีการเลือกใช้เสียงประกอบอย่างไร
- อธิบายความเป็นตัวตนของคุณ
- ตัวคนที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์เหมือนหรือแตกต่างจากตัวตนในโลกแห่งความเป็นจริงหรือไม่
- คำแนะนำติชมจากผู้อื่น มีผลต่อการคัดเลือกภาพ เปลี่ยนแปลงภาพบ้างหรือไม่อย่างไร
- เหตุผลในการปรับเปลี่ยนแก้ไขอัลบั้มภาพออนไลน์ในแต่ละครั้ง
- เข้ามาดูอัลบั้มภาพออนไลน์ของตนเอง เพื่ออะไร และบ่อยเท่าใด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework) โดยอาศัยแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และอธิบายถึงอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลประเภทเนื้อหา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยสัญชาตญาณ (semiology) และการเล่าเรื่องว่าสามารถสะท้อนความหมาย หรือให้อัตลักษณ์ได้อย่างไร และใช้ coding analysis เพื่อวิเคราะห์ว่ามีใครโพสต์ในอัลบั้มภาพออนไลน์อย่างไร เช่น ฉันคือผู้ชายชอปรด เป็นต้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทเนื้อหานั้น ผู้วิจัยจะนำมาตอบปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 คือเนื้อหาในอัลบั้มภาพออนไลน์มีลักษณะเป็นอย่างไร และจะเชื่อมโยงไปสู่การตอบปัญหานำวิจัยในข้อที่ 2 คือ อัตลักษณ์ของผู้สร้างอัลบั้มภาพออนไลน์มีลักษณะอย่างไร และนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อตอบปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 และข้อที่ 4 คือ กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์อัลบั้มภาพออนไลน์

ในการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้ coding sheet โดยการลงรหัส และบันทึกเนื้อหาที่ปรากฏ รวมถึงตีความความหมายของเนื้อหาที่ปรากฏนั้น ในการลงรหัสนั้น หากเป็นเว็บไซต์ <http://www.jorjae.com> จะใช้รหัส 1 เว็บไซต์ <http://www.keepalbum.com> จะใช้รหัส 2 และเว็บไซต์ <http://www.yenta4.com> จะใช้รหัส 3 และหากเป็นหมวดหมู่อันดับที่ 1 ให้ลงรหัสต่อมาเป็น 1 และหากเป็นอัลบั้มภาพออนไลน์อันดับที่ 1 ให้ลงรหัสต่อมาเป็น 1 โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ชื่อสมาชิก (username) และชื่ออัลบั้มภาพออนไลน์ (online photo album name)
2. ข้อมูล (information)
3. หมวดหมู่ (categories)
4. เพลงประกอบ (sound)
5. คำบรรยายใต้ภาพ (caption)
6. ภาพแทนตน (avatar)
7. ภาพ (image)
8. การเล่าเรื่อง (narrative)

ในการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยจะตีความความหมายของเนื้อหา เพื่อที่จะนำไปสู่การให้ความหมายของในแต่ละเนื้อหาที่ให้ความหมายเกี่ยวกับอัตลักษณ์ โดยในการวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละส่วนนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ไม่ได้วิเคราะห์เพียงองค์ประกอบเดียว แต่เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ร่วมกัน จึงจะตีความความหมายนั้นออกมา เนื่องจากบางครั้งการวิเคราะห์เพียงองค์ประกอบเดียวอาจให้ความหมายที่คลาดเคลื่อนและตีความผิดได้ เช่นภาพบางภาพอาจตีความได้หลายความหมาย แต่หากประกอบกับคำบรรยายใต้ภาพก็จะให้ความหมายที่ถูกต้อง และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของเนื้อหาครบแล้ว ผู้วิจัยจะนำความหมายที่ตีความความหมายแล้วนั้น เพื่อมาจัดหมวดหมู่ในตอนท้ายว่าอัตลักษณ์ของผู้สร้างอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างไร

ในส่วนของการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง จะวิเคราะห์ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ประกอบไปด้วย โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร บท วิธีการนำเสนอ แก่นความคิดหลัก และสัญลักษณ์พิเศษ โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

องค์ประกอบการเล่าเรื่อง	องค์ประกอบในอัลบั้มภาพออนไลน์	การวิเคราะห์
โครงเรื่อง	ลักษณะของเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่องในอัลบั้มภาพออนไลน์	ลำดับการเล่าเรื่อง (sequence) 1.เรียงตามลำดับเหตุการณ์ 2.ไม่เรียงลำดับ
ฉาก	พื้นหลังของภาพในแต่ละภาพ และพื้นหลังของหน้าจอ	ฉากที่ใช้ในอัลบั้มภาพออนไลน์ 1.ฉากเหมือนจริง (indoor/outdoor) 2.ฉากที่สร้างขึ้นจากคอมพิวเตอร์
ตัวละคร	เจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ และบุคคลที่อยู่ในอัลบั้มภาพออนไลน์ทั้งหมด	ตัวละคร 1.เจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ 2.บุคคลอื่นๆ 3.สัตว์ สิ่งของ
บท	ข้อความที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์	บท 1.ข้อความที่ปรากฏในอัลบั้มภาพออนไลน์ 2.การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวละครจากบท
วิธีการนำเสนอ	เทคนิคและลูกเล่นต่างๆ ในอัลบั้มภาพออนไลน์	วิธีการนำเสนอ 1.การใช้ภาพและข้อความในการนำเสนอ 2.การใช้เสียงในการนำเสนอ
แก่นความคิดหลัก	แก่นความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์หลักที่เจ้าของอัลบั้มต้องการจะสื่อ	แก่นความคิดหลัก วิเคราะห์ตามลักษณะเนื้อหาในอัลบั้มภาพออนไลน์
สัญลักษณ์พิเศษ	สัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ในอัลบั้มภาพออนไลน์	สัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ 1.ภาพแทนตน 2.สัญลักษณ์ต่างๆ

ตารางที่3.2 : แสดงการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interview) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 40 คน และผู้วิจัยได้เตรียมโครงสร้างคำถามสำหรับการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ แต่หากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ไม่ประสงค์ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผู้วิจัยจึงจะใช้การสัมภาษณ์ผ่านการพูดคุยผ่าน instant message โดยผู้วิจัยเลือกใช้ MSN Messenger เนื่องจากเจ้าของอัลบั้มภาพออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของ Hotmail และผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (textual analysis) ประกอบกัน เพื่อตอบปัญหานำวิจัยข้อ 3 คือ กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์เป็นอย่างไร และตอบปัญหานำวิจัยข้อที่ 4 คือปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดอัลบั้มภาพออนไลน์ โดยผู้วิจัยจะทำการถอดเทป (synopsis) จากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และคัดลอกการสนทนาจากโปรแกรม MSN แล้วจัดหมวดหมู่ข้อมูล (categories) ตามประเด็นในการสัมภาษณ์ และตีความความหมายเพื่อวิเคราะห์หาอัตลักษณ์ และกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ที่มีอยู่ในอัลบั้มภาพออนไลน์ในแต่ละขั้นตอน รวมถึงวิเคราะห์หาแรงจูงใจ หรือปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดอัลบั้มภาพออนไลน์

3.5 การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 บทดังต่อไปนี้

บทที่ 4 เนื้อหา และอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์

บทที่ 5 กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มภาพออนไลน์ และปัจจัยที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์อัลบั้มภาพออนไลน์

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

Conceptual Framework

การสร้างอัตลักษณ์ในอัลบั้มออนไลน์

